Тема. Перкусійний звук у клінічно здорових тварин та під час захворювання легень і плеври.

Методичні вказівки.

Для виявлення вогнищ інших уражень легень і плеври застосовують перкусію грудної клітки способом стакато. Перкусію проводять зверху вниз по міжребер'ях, відмічаючи місця притупленого, тупого, коробкового й тимпанічного звуків. У *великої рогатої худоби* проводять також перкусію передлопаткових ділянок грудної клітки, розміщених в межах перших двох ребер (над верхівками легень). Перед дослідженням цих ділянок треба відвести назад відповідну грудну кінцівку і трохи повернути голову тварини в той бік, який досліджується.

Перкусія грудної клітки у здорових тварин по всьому легеневому полю дає ясні легеневі звуки. У багатьох *дрібних тварин* він має тимпанічний відтінок. Коробковий звук (поєднання ясного легеневого і тимпанічного) спостерігається при альвеолярній емфіземі легень, пневмотораксі. Тимпанічний звук виникає при кавернах у легенях, бронхоектазії, пневмотораксі, крупозній пневмонії (в стадії сірої гепатизації). Цей звук нижчий і голосніший порівняно з ясним легеневим звуком. Притуплені й тупі звуки можуть бути при ексудативному плевриті, гідротораксі (при цих захворюваннях виявляється горизонтальна лінія притуплення), при наявності інфільтрату в легенях (туберкульоз, пневмонія, набряк легень), при ехінококозі легень і пухлинах у них. При лобарній пневмонії відмічаються великі вогнища притуплених або тупих звуків, а при лобулярній пневмонії – невеликі, так звані фокусні ділянки притуплених звуків. Якщо в легенях є каверна, яка через вузький бронх сполучається із зовнішнім повітрям, перкусія над цією ділянкою дає своєрідний звук – „звук розколотого горщика”. При діафрагмальній грижі, переповненні шлунка газами, пневмотораксі й великих кавернах у легенях перкусійний звук набуває металічного відтінку.

Для виявлення глибоко розміщених патологічних вогнищ у легенях, коли звичайна перкусія не дає певних результатів, застосовують *плегафонію* – трахеальну перкусію. Вона ґрунтується на зміні звукопровідності уражених органів, тканин і полягає в одночасній перкусії трахеї (це робить помічник) і аускультації легень безпосереднім способом (із закриванням другого вуха рукою). У здорових тварин на ділянці легень чутний тимпанічний звук. При крупозній (фібринозній) пневмонії чуються чіткі й уривчасті звуки, що нагадують цокання годинника. Різке послаблення звуків або зникнення їх буває при ексудативному плевриті.

Список рекомендованої літератури.

Основна.

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: Підручник. – 2-ге вид., доп. / М.О. Судаков, М.І. Цвіліховський, В.І. Береза та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Мета, 2002. – 352 с. (стор. 43–44)

2. Клінічна діагностика хвороб тварин / В.І. Левченко, М.О. Судаков, Й.Л. Мельник та ін.; За ред. В.І. Левченка. – К.: Урожай, 1995. – 368 с.

(стор. 125–130)

3. Внутрішні незаразні хвороби с/г тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський. За ред. М.О. Судакова. – К.: Вища школа, 1985. – 335 с.

(стор. 42–44)

Додаткова:

1. Внутренние незаразные болезни животных / И.И. Тарасов, И.П Кондрахин. В.Г. Ильин. – М.: Агропромиздат, 1987. – 431 с. (стр. 42–44)

2. Практикум по внутрішніх незаразних хворобах с/г тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський, В.М. Нечваль. За ред. М.О. Судакова. – К.: Вища школа, 1995. – 206 с. (стор. 43–45)

Додатки.

1. Відеофільм «Дослідження дихальної системи у тварин», $8^{\frac{52}{}}$ хв.
2. dir.meta.ua. coolreferat.com. www. veterynar.com.ua.